MĚSÍČNÍK OBECNÍHO ÚŘADU KARLE

KARELSKÝ DNEŠEK

ROČNÍK 17 ČÍSLO 6,7,8/2019 VYCHÁZÍ DNE 24. 7. 2019

Palivové dřevo pro občany důchodového věku

Pokud je pro vás náročné stavit se k nám na obecní úřad uhradit dovezené dřevo je možné platit přes BÚ. Cena důchodcovského dřeva v letošním roce je 1 495,- vč. DPH. Částku prosím uhraďte na BÚ č. 1284701339/0800 variabilní symbol použijte číslo vaší nemovitosti a do předmětu mi prosím napište vaše jméno.

POZOR!!!

Komunální odpad se hradí na jiný účet!!!!!

OBEC KARLE
Karle 4, 568 02 Svitavy 2

Usnesení č. 5/2019
ze zasedání Zastupitelstva obce Karle konaného dne 29. 5. 2019

Přítomni: Pavel Pavliš, Miloš Jadrný, Miloš Baran, Aleš Havran, Dana Novotná, Stanislava Kakišová, Jan Tobek, Alena Jurenková, Jindřich Nešpor

Program:1) Projednání žádosti o povolení provozu na turistické základně na Ostrém Kameni
2) Projednání Smlouvy o výpůjčce s p. Š
3) Projednání Rozpočtového opatření č.4.
4) Diskuse
5) Závěr

Zastupitelstvo obce Karle na svém zasedání dne 29.5.2019
SCHVÁLILO

1) Provoz na turistické základně na Ostrém Kameni
Pro: 9 Proti: 0 Zdrželo se: 0
2) Smlouvu o výpůjčce s p. Š.
Pro: 9 Proti: 0 Zdrželo se: 0
3) Rozpočtové opatření č. 4.
Pro: 9 Proti: 0 Zdrželo se: 0

Pouť Ostrý Kámen

V neděli 7. 7. 2019 proběhla tradiční mše konaná u příležitosti Cyrilometodějské pouti na Ostrém Kameni. Tato mše probíhá každý rok před kapličkou svatého Cyrila a Metoděje.

Po znovuotevření jednoty v Karli bychom Vás rádi informovali o službách, které je možné v jednotě využívat.

Služby, které poskytuje Jednota v Karli

CASH BACK – moderní a stále více oblíbená služba výběru hotovosti na pokladně = cashback. Tato služba umožňuje vybrat hotovost od 100 – 3 000 Kč, stačí aby zákazník vlastnil platební kartu Mastercard nebo VISA a uhradil nákup v minimální hodnotě 200 Kč.

Platba kartou – zákazníci mohou využívat k platbám všechny běžně přijímané kreditní i debetní karty.

Dobíjení mobilních telefonů – operátoři, které lze dobít jsou: O2, Vodafone, T-Mobile včetně virtuálního operátora COOP Mobil, dobíjí se přímo na pokladně.

Platby složenek – platba složenek, příkaz k úhradě, vklad na účet do výše 10 000,-. Na poště je za platbu složenky účtován poplatek ve výši 36,-, ale v COOP prodejnách je účtován nižší poplatek ve výši 24,- za jednu transakci.

Prodej dárkových karet – Sami si určíte jakou hodnotu by měla vaše karta mít (min. hodnota je 300 Kč, max 5 000 Kč) Platnost dárkové karty je 12 měsíců od data zakoupení. Dárková karta je přenosná.

Přijímání stravenek – v COOPu je možné platit stravenkami Gastro pass, Ticket Restaurant a Centrál.

Nová otevírací doba Jednoty v Karli

Pondělí	7:00 – 12:00	12:30 - 15:30
Úterý	7:00 – 12:00	12:30 – 15:30
Středa	7:00 – 12:00	
Čtvrtek	7:00 – 12:00	12:30 – 15:30
Pátek	7:00 – 12:00	12:30 - 15:30
Sobota	7:00 – 10:00	
Neděle	ZAVŘENO	

Letitý nešvar

Vážení občané obce Karle a Ostrého Kamene.
Vy jste ti, kteří nám mohou v této věci pomoci. Jedná se o již letitý nešvar, jsou to volně se toulající psi v obci.
Již v minulosti se stalo, že toulající se pes pokousal občana naší obce. Proto bych rád požádal všechny majitele psů, aby si své pejsky zabezpečili, tak aby se nemohli toulat po obci.
Někteří majitelé těchto toulavých psů, i přes upozornění starosty obce, nedbají a nechávají své psy volně toulat po obci. V případě, že bychom nechali tyto toulající se psi odchytit odchytovou službou a umístili je do nějakého zařízení pro psy, všechno to stojí velké peníze. Celá tato věc není nic jednoduchého, proto mi dovolte ještě jednou vás požádat o zabezpečení vašich psů, tak, aby se nemohli volně toulat po obci. Děkuji všem majitelům psů za pochopení v této věci. Jde nám především o bezpečnost našich občanů, zejména pak našich dětí, kteří se po obci pohybují.
Věřím, že se nám tento nešvar podaří zdárně vyřešit.

Děkuji vám Jindřich Nešpor

Připomenutí osvobození Československa od Německých okupantů

V dnešní době je „moderní" tvrdit hlavně dětem a mladým lidem, že CELOU naši vlast osvobodili Američané.

Děje se to v primitivní snaze co nejvíce popřít vítězství Sovětského svazu ve druhé světové válce a také, co nejvíce snížit podíl Rusů (našich Slovanských bratrů) na osvobozování evropských zemí. Objevují se až neuvěřitelně slabomyslná tvrzení: např., že Sovětská vojska přes Československo pouze přecházela, aby dobila Berlín.

Měli bychom si stále připomínat, jak to bylo ve skutečnosti s osvobozením Československa od německých okupantů, ke kterému došlo v roce 1945, jako jednu z posledních událostí druhé světové války. Součástí osvobození Československa byla Pražská ofenzíva vedená Sovětským svazem z východní fronty, dále osvobození západních Čech Americkou armádou a květnové povstání českého lidu.

Do bojů při osvobozování Československá bylo nasazeno:

1,770.063	**Sovětských vojáků**
139.495	Rumunských vojáků
69.522	Polských vojáků
48.400	Československých vojáků
150.000	**Amerických vojáků**

Neustále je potřeba si připomínat nezvěstné a padlé vojáky při osvobozování Československá s jednotlivých států:

140.000	**Sovětských vojáků**
66.495	Rumunských vojáků
1.302	Polských vojáků
11.700	Československých vojáků
351	**Amerických vojáků**

Karpatsko-Dukelská operace měla v roce 1944 napomoci Slovenskému národnímu povstání a spojit povstalce se Sovětskými armádami. Byla to největší bitva, které se kdy Češi a Slováci zúčastnili. **V Dukelském průsmyku zahynulo nebo bylo zraněno až 85.000 sovětských a 6.000 československých vojáků.**

6. října 1944 překročily první jednotky Čechoslováků s vojáky 38. Sovětské armády státní hranici republiky. Koncem října se však podařilo Německým vojskům potlačit Slovenskou povstaleckou armádu na středním Slovensku a Karpatsko-Dukelská operace se proto zastavila. Území Slovenska bylo postupně osvobozeno Sovětskou armádou, armádou Rumunska a 1. Československým armádním sborem. Prvními velkými osvobozenými městy byly 20. ledna 1945 Košice a Prešov. 4. dubna 1945 Sovětská armáda osvobodila Bratislavu a do 1. května 1945 byly ze Slovenského území vytlačeny poslední Německé jednotky.

Po osvobození Slovenska postupovala Sovětská armáda od 10. března 1945 na České území z Ostravska a od Bratislavy (zde společně s Rumunskou armádou). Nejtěžší boje probíhaly v Karpatech, ve Slovenských horách a u Ostravy.

18. dubna 1945 v 09.55 hod. vstoupil na území předmnichovské Československé republiky jako první americký útvar 358., pěší pluk 90. divize. Téhož dne Američané osvobodili pohraniční město Hranice. Dva dny nato vnikli do Aše, kde je nemile překvapilo nepřátelské chování místního obyvatelstva, což se záhy vysvětlilo tím, že šlo o sudetské Němce, kteří v Američanech pochopitelně neviděli osvoboditele, nýbrž okupanty. 25. dubna pěší 97. divize dobyla Cheb.

Německá vojska kladla Sovětské armádě a spojencům na Moravě daleko tvrdší odpor, než tomu bylo v západních Čechách Američanům. Na osvobození Československa se podílelo okolo 2 027 000 vojáků spojeneckých armád z východní fronty, z nichž velká většina pocházela ze Sovětského svazu. Ti po těžkých bojích na konci dubna postoupili na Moravu.

Sovětští vojáci, kteří se po tvrdých bojích probili na Ostravsko a po osvobození Brna stáli na jihu Českomoravské vysočiny, souhlasili 30. dubna s dalším postupem americké armády na osu Karlovy Vary – Plzeň – České Budějovice. Američané však setrvávali na svých pozicích a do Čech zahájili postup až 5. května 1945. Pattonova 3. armáda ukončila svou vítěznou kampaň 7. května osvobozením Sokolova, Lokte, Horního Slavkova, Rokycan a dosažením demarkační čáry. V 09.30 hod. téhož dne po Německé kapitulaci v Remeši zastavila bojovou činnost. Američanům stejně jako vojákům Belgického 17. střeleckého praporu, bojujícího v sestavě 3. armády, se dostalo nadšeného přijetí. Lidé je hostili pivem, Američané na oplátku rozdávali cigarety, čokoládu, konzervy a silonové punčochy a získali si obdiv svým dokonalým vybavením a skvělým zásobováním. Květnové povstání začalo 1. května 1945 v Přerově a šířilo se do dalších měst, účastnilo se ho v Česku aktivně asi 130. 000 osob. 5. května vypuklo Pražské povstání a povstalci žádali o pomoc.

Pražská operace se měla uskutečnit útokem ze tří stran směrem na Prahu, ze severozápadu, severovýchodu a jihovýchodu. V noci ze 7. na 8. května překročily úderné skupiny Rudé armády prostory hraničních přechodů v Krušných horách. Jednotky sovětské a polské armády postoupily směrem k severním československým hranicím, další sovětské jednotky útočily z oblasti Moravy a ze severního Rakouska. I přesto, že byl znám podpis kapitulačního aktu v Remeši, Němci se nechtěli vzdát a boje stále pokračovaly. Do půlnoci z 8. na 9. května, postoupily sovětské jednotky až do Loun, ostatní oddíly tohoto frontu postoupily do těsné blízkosti západních a severních hranic předmnichovského Československa. Na Moravě postoupily až k Prostějovu. Před půlnocí 8. května byl podepsán definitivní akt kapitulace. Ráno 9. května pronikla sovětská vojska ze směru od Slaného a Veltrus do Prahy. 10. května dorazily do Prahy i tanky 1. československé tankové brigády, které předchozí den vyrazily se sovětskými vojsky směrem od Litovle.

Do 11. května sovětské jednotky i spojenečtí vojáci Československé, Rumunské a Polské armády čistili oblast od zbylých skrývajících se Německých vojáků. Sovětská i Americká vojska poté pomáhala odminovávat oblast a zůstala v Československu do listopadu 1945, kdy se obě vojska stáhla z československého území.

Vlasovci - 1. divize Ruské osvobozenecké armády (ROA)

V nejkritičtější chvíli Pražského povstání, jež spontánně vypuklo 5. května 1945, zasáhla ve prospěch esesáky likvidovaných Pražských povstalců 1. divize Ruské osvobozenecké armády pod velením generálmajora Buňačenka. Bránila linii Smíchov–Jinonice–Košíře–Bílá Hora–Motol, vyřadila některé Německé opěrné body, včetně tak důležitých objektů, jaké představovala Ruzyňská kasárna a letiště. Menší jednotky Vlasovců vypomáhaly na Pankráci, v Braníku a ve Strašnicích. Česká národní rada však z politických důvodů nepřistoupila na žádné politické úmluvy s Vlasovci, které tehdy i západní Spojenci pokládali za vlastizrádce. **Bylo jasné, že Ruská osvobozenecká armáda pomocí Pražskému povstání podnikla poslední zoufalý krok, jak se alespoň částečně očistit od své spolupráce s Němci.**

Poláci bojovali všude

Účast 2. polské armády pod velením divizního generála Karola Świerczewského, podílející se v rámci 1. ukrajinského frontu maršála Koněva na poslední útočné operaci Rudé armády v Evropě za druhé světové války – na Pražské operaci.

Druhou armádu Polského vojska tvořilo pět pěších divizí, přidělený 1. tankový sbor, 16. tanková brigáda, 5. pluk těžkých tanků, 28. pluk těžkého dělostřelectva a 2. dělostřelecká divize. Udeřila 7. května 1945, následujícího dne vstoupila na naše území, kde po bojích v Lužici její 8. pěší divize osvobodila obce Severní a Lobendava ve Šluknovském výběžku. Do 10. května postoupila na čáru Benešov nad Ploučnicí–Ústěk–Liběchov. V poledne téhož dne vjel 1. tankový sbor generála J. Kimbara do Mělníka.

Na Rumuny pořád zapomínáme

Na Československém území bojovala Rumunská vojska v sestavě 2. ukrajinského frontu maršála Malinovského od 18. prosince 1944 až do 12. května 1945. Abychom měli představu o jejich početnosti, uveďme, že se jednalo o 4. a 1. armádu, úhrnem sedmnáct divizí, 1. letecký sbor generála eskadry T. Burduloia (249 bojových letounů) a 2. tankový pluk (79 tanků). Připočteme-li speciální útvary a týlové jednotky, dosáhl celkový počet Rumunských vojáků na našem území na druhé místo po Sovětské armádě.

Jako první Rumunský útvar vstoupil na Slovenské území 90. pěší pluk, jenž 18. prosince 1944 osvobodil obec Buzicu. V únoru a březnu následujícího roku připadl Rumunům nevděčný úkol svádět urputné boje ve Slovenském rudohoří a v Nízkých Tatrách. O jejich tíži vypovídá fakt, že Rumunská 1. armáda v nich ztratila 15 825 mužů, tedy skoro čtvrtinu stavu.

Družba zpečetěná krví?

Ruští historici píší, že během západokarpatské strategické útočné operace se upevnilo přátelství Sovětských, Rumunských a Československých vojáků bojujících bok po boku. Jenže tak jednoznačně situace nevypadala.

I poté, co Rumunská armáda v srpnu 1944 změnila dres a obrátila zbraně proti Němcům a Maďarům, zůstával totiž její důstojnický sbor bytostně antikomunistický, protisovětský, antisemitský a protiruský naladěn, což neuniklo Smerši – sovětské kontrarozvědce. Třetího března 1945 zatkla přímo v Malinovského hlavním stanu sborového generála Gheorgheho Avrameska, bývalého velitele 4. armády, téhož dne jmenovaného ministrem války. Nařkli ho z proněmeckých postojů a poslali na Sibiř.

V průběhu československého tažení osvobodily Rumunské jednotky 1.722 obcí, z toho 31 měst, a zajaly 20.478 nepřátelských vojáků. Kromě nedostatečné výbavy se na Rumunských jednotkách podepsalo nepříznivé počasí a vysoký počet dezercí.Na čestném pohřebišti ve Zvolenu spí svůj věčný sen 10.504 Rumunů a 1.501 jich odpočívá na Ústředním hřbitově v Brně. Československé řády a vyznamenání obdrželo 5.559 Rumunských vojáků.

Zpracoval: Petr Mirvald

Mateřská škola Karle, okres Svitavy

Nedělejte dětem sluhy, varuje Lidmila Pekařová

S výchovou dětí jsou stále větší problémy. Bezradně se díváme na naše potomky a ptáme se sami sebe, kde jsme udělali chybu. Jak je možné, že naši prarodiče to zvládali s přehledem?

Vedeme děti k nesamostatnosti

„Vychováváme si ze svých dětí pážata. Poskytujeme jim nepřiměřený servis, že v dospělosti by si měly vydělat na personál," říká Lidmila Pekařová. Děti se mají s nástupem do školy zapojit do chodu domácnosti. Mají mít jasně definované povinnosti i vymezený čas jenom samy pro sebe.
„Často s dítětem jednáme, jako by nemělo ruce a nohy. Zvláště některé matky se ke svým synům chovají, jako by byli postižení a neschopností rozlišit, kterou dírou se najedí," nebere si servítky klinická psycholožka Lidmila Pekařová.

Dětská svoboda není flákání po ulicích

Naši předci podle ní uměli vychovat děti brilantně. Selka ani sedlák nechodili po přednáškách o výchově a nelistovali v knihách. Dokázali své potomky připravit na život. „Děti věděly, že když přijdou ze školy, mají jasně dané povinnosti. Jeden šel na klásky, další nakrmil králíky a třetí sourozenec šel posbírat vejce. Každý věděl, co ho doma čeká a co má udělat," vysvětluje Lidmila Pekařová.
Dnešní děti se věnují jenom škole a kroužkům. Domácnost je na rodičích. Proč je tolik důležité, aby se začátkem školní docházky školák doma otřel sporák, vynesl koš nebo srovnal boty? „Samozřejmě, že my to uděláme rychleji a lépe. Jenomže my potřebujeme našeho syna nebo dceru za něco pochválit," upozorňuje Lidmila Pekařové.

Dítě ví, že je v domácnosti platné, a je tím pádem i spokojené. Zvláště, když se mu nedaří příliš ve škole, je potřeba, aby domov bylo místo, kde má úspěch. „Dětská svoboda, to není flákání po ulicích. To je splnění úkolů do školy a domácnosti. Potom si dítě dělá, co chce, a do toho my nezasahujeme," uvádí Lidmila

Provoz MŠ o prázdninách bude
od 7:00 do 16:00!!!
(1. 7. – 12. 7., 19. 8. – 30. 8.)

Více zde: https://mskolakarle.webnode.cz/akce-ms/

Přerušení provozu MŠ
15. 7. 2019 – 18. 8. 2019

Kdopak se tu vzteká

Jsou to rodiče, kdo dělá z dětí vzteklé a uječené spratky. Jak k tomu dojde? Napomínáním, zákazy a negací. „Nechoď tam. To nesmíš dělat. To jsou věty, které neustále opakujeme. Místo, abychom poradili, jak to udělat správně," říká Lidmila Pekařová. Právě neustálé napomínání vzbuzuje agresi a vzdor.
Co ale dělat ve chvíli, kdy se dítě chová špatně? „Odklidím ho a nevšímám si ho. Ono moc dobře ví, že se nechová dobře. Opustím ho, aby mělo signál, že když se chová špatně, nemá nic. Nikdo na něj nemluví, nic mu nenabízí. Špatné chování ignorujeme," vysvětluje Lidmila Pekařová.

Nemluvte za dítě

Chcete, aby vaše dítě bylo vstřícné, sebevědomé a solidní? Tak mu nedělejte mluvčího. Nechte si, ať si v restauraci samo řekne číšníkovi, co bude jíst. Naučte ho asertivitě. „Když se budete neustále chovat, jako by ani vedle vás nebyly, vychováte z nich outsidery," dodává Lidmila Pekařová.

Vydává Obec Karle, Bc. Marcela Vopařilová, DiS., Karle 4, 568 02 Svitavy 2, IČO: 00579564, Tel.: 461 634 919, mobil 731 655 435, e-mail: obec.karle@svi.cz. Povoleno Min. kultury ČR, reg. číslo MK ČR E 14112. Náklad 180 výtisků. Domácnostem bezplatně. Podepsané příspěvky vyjadřují názory dopisovatelů a nemusí být vždy totožné s názory redakce. Neprošlo redakční jazykovou úpravou.

Myslivecký dětský den 1. 6. 2019

V sobotu 1. 6. 2019 se v Karli konal Myslivecký Dětský den. Pro děti byly připravené různé soutěže, které se týkaly mysliveckého tématu. Celkem bylo pro děti připraveno 10 stanovišť, na kterých je vždy uvítal jeden z členů mysliveckého sdružení MS Trojice.

Po splnění všech úkolů, děti odevzdaly kartičky, na které jim myslivci na stanovištích vyplnili políčko o splnění úkolu a na základě této kartičky děti dostaly sladkou odměnu a obrázek.
Myslím si, že si děti tento dětský den opravdu užily. Zřejmě největší úspěch měly čtyřkolky, na kterých se děti mohly kousek svést.
Když si děti zalezly do pelíšků, mohli se rodiče vrátit do babiččina údolí a užít si chvíle klidu na místní diskotéce, která trvala až do brzkých ranních hodin.

1. Stanoviště s identifikací zvěře k jejich stopám. Na stole se nacházelo okolo 10 kartiček se stopami a stejné množství kartiček se zvěří. Na jedné stopní dráze měly děti poznat kterým směrem běží zajíc.

2. Stanoviště se nacházelo o 20 metrů dále kde ve stráni měly děti vyrovnané paroží a měly za úkol toto paroží přiřadit k příslušné zvěři, kterou měly vyobrazenou na zalaminovaných kartičkách. Mezi zvířaty byl například i jelen sika, kterého měly děti problém poznat.

3. Stanoviště bylo již z dálky lákavé, protože děti mohly spatřit různé vyčiněné zvířecí kůže. Kupříkladu mohli spatřit sviště, lišku nebo třeba jezevce.

4. Stanoviště bylo připraveno pro milovníky flóry. Úkolem bylo přiřadit větvičky stromů k jejich plodu. Kupříkladu smrkovou větvičku musely přiřadit ke správné šišce. Bylo překvapením, že děti jsou ze školy dobře připravené a tento úkol pro ně nebyl tak náročný jak jsme předpokládali.

5. Stanoviště bylo obtížné hlavně pro ty kteří nevědí, že srnec a jelen jsou dvě různá zvířata. Děti měly na tomto stanovišti přiřadit dospělé jedince k jejich mláďatům. Mezi obrázky se nacházel již zmiňovaný jelen a srnec ale třeba i kachna, divoké prase, muflon, bažant atd.

6. Stanoviště bylo lákavé hlavně pro milovníky ekologie. Zde měly děti určit, která z věcí rozházených po stráni patří a zároveň nepatří do přírody. Nevím jak ostatní děti, ale to se kterým jsem navštívila dětský den já, nemělo problém určit co do lesa nepatří, ale problémem se stalo určit co do lesa naopak patří a ještě větší problém najít to. :-D

7. Stanoviště mělo vybudovaný krmelec do kterého musely děti přivést potravu pro zvířata na zimu. Takže děti dostaly boby na kterých vezly seno, obilí a kukuřici, kterou musely nakrmit zvířata tak, že jim to správně naskládají do krmelce.

8. Stanoviště bylo velmi oblíbené protože si děti mohly zastřílet z luku. A to je jak jistě všichni dobře víme jedna z nejzábavnějších věcí v očích malého pišišvora.

9. Stanoviště v sobě ukrývalo zvuky lesa. Na stanovišti byly rozmístěny obrázky se zvěří a děti měly za úkol dle zvuků, které předváděl jeden z místních myslivců určit které zvíře tento zvuk vydává. K vytváření zvuků používal vábničky a volský roh. Díky tomu mohli děti slyšet kupříkladu jelena, srnce, kachnu, zajíce, vránu atd.

10. Stanoviště bylo umístěno poblíž klubovny kde byly umístěny 3 vzduchovky, ze kterých si děti pod dohledem dospělých zastřílely na terč.

Moravská vlajka na počest příchodu Cyrila a Metoděje

Příchod patronů Moravy sv. Cyrila a Metoděje k nám na Moravu byla událost obrovského kulturního a duchovního významu nejen pro naši zem, ale pro značnou část Evropy. Na počest této události bude na naší radnici vyvěšena moravská vlajka. Moravská vlajka je v současnosti také vnímána jako symbol sounáležitosti občanů k území Moravy, jejího duchovního a společenského života.

Historie moravské vlajky

Dnešní hojně rozšířená podoba moravské vlajky vychází ze zemských barev, zlaté a červené, kterých se od počátku 19. století používalo k výzdobě, později začaly být vyvěšovány i jako prapory. Oficiálního stvrzení se dočkaly v roce 1848, kdy poslanci Moravského zemského sněmu schválili 5. článek nové moravské ústavy, ve kterém se definuje zemský znak a zemské barvy: *„Země moravská podrží dosavadní svůj erb zemský, totiž orlici vpravo hledící, v poli modrém a červenozlatě kostkovanou. Zemské barvy jsou zlatá a červená.“* Od stanovených zemských barev byla následně odvozena moravská vlajka, kterou tvoří dva vodorovné pruhy. Horní pruh je žlutý, spodní je červený. V druhé polovině 19. století a počátkem 20. století, v době vzestupu nacionalismu, to byla právě moravská vlajka, která sjednocovala obyvatelstvo naší země bez ohledu na národnost. Ačkoliv události dvacátého století nebyly pro její užívání příliš příznivé, najdeme o ní doklady za první republiky, po roce 1945 i kolem roku 1968.

Současná podoba moravské vlajky

Zemské barvy a znak Moravy, 1900

Nový impuls k rozšíření přišel po uvolnění poměrů po roce 1989. Tradiční žlutočervené moravské vlajky začaly být opatřovány zemským znakem – šachovanou orlicí v modrém poli, a to z důvodu odlišení od jiných podobných vlajek. Tato varianta si pro svoji srozumitelnost i estetickou úroveň získala velmi rychle oblibu po celé Moravě a stala se základní a všeobecně uznávanou podobou moravské vlajky současnosti.

Další použití moravské vlajky

Kromě tohoto nejvýznamnějšího svátku bývá moravská vlajka vyvěšována i v další dny spjaté s moravskou historií. 28. března si připomínáme výročí narození světoznámého moravského učence Jana Ámose Komenského, 15. září význačného moravského politika a diplomata, ochránce moravských zemských práv a svobod, Karla staršího ze Žerotína. Zvolení moravského markraběte Jošta Lucemburského, zvaného též Moravský, římským králem připadá na první říjen, 28. října si připomínáme si nejen vznik Československé republiky, ale také svatořečení velkomoravského panovníka Rostislava. Další vhodnou příležitostí jsou výročí a události spjatá s obcí (např. obecní slavnosti, hody), či některým z významných rodáků.

Další informace

Historie moravských barev a symbolů	http://zamoravu.eu/mno-k-morave/moravske-barvy-a-symboly/
Kontakty na prodejce vlajky	http://www.moravskypatriot.eu/morava-eu/eshop/1-1-Vlajky/1-2-Moravske-vlajky
Občanská iniciativa „Za vyvěšování moravské vlajky“	http://zamoravu.eu/vyvesime/
Významné moravské dny	http://zamoravu.eu/dokumenty/vyznamne-moravske-dny-a-svatky.pdf
Zpracovala Moravská národní obec, z. s.	http://zamoravu.eu/

Konstantin (Cyril) a Metoděj

Moravský kníže Rastislav v idylickém zobrazení pravoslavné církve.

Dvě jména nerozlučně spjatá s dějinami Moravy i slovan-stva jako celku. Pokusím se nyní čtenáři poodkrýt jejich osudy. Epizoda v naší zemi byla totiž jen jednou ze součástí pestrých životů těchto výjimečných osobností. Pro prvně jmenovaného navíc epizodou velmi krátkou.

Oba bratři se narodili v Soluni (severní břeh Egejského moře, dnešní Řecko) v rodině císařského důstojníka Leontiuse a jeho ženy Marie, jenž byla zřejmě slovanského původu.[1] Soluň byla tehdy významným obchodním i politickým střediskem Byzantské říše. I z toho důvodu stála mnohokrát na zteči dobyvatelským národům, které tehdy táhly na Evropu. Paradox dějin tomu chtěl, že právě otec slovanských věrozvěstů vedl proti Slovanům mnoho vojenských výprav. Zejména pro uklidnění vzpour, které vznikaly v okolí Soluně ze strany slovanského obyvatelstva, vzpírajícího se řecké nadvládě. Při jedné z mnoha potyček se Slovany nalezl císařský důstojník Leontius svoji smrt. V tu dobu ale ještě nikdo netušil, že právě jeho dva synové se zapíší nesmazatelným písmem do srdcí Moravanů i ostatních Slovanů.

Sourozence dělilo od sebe 11 let života. Starší Metoděj se narodil roku 815 a Konstantin pak roku 826. Metoděj byl dle životopisu *„mohutné a vznosné postavy“* a šel ve stopách svého otce, tedy vojenské a politické kariéry. Po studiu filozofie v Konstantinopoli (ve slovanském světě známé jako Cařihrad - dnešní Istanbul), se na nějakou dobu stal de-facto místodržitelem soluňské provincie, což lze s trochou nadsázky charakterizovat jako kníže makedonských Slovanů. Úřad stratéga[1] (oficiální název funkce) zastával Metoděj po mnoho let. Cítil však rozpor jeho přesvědčení s praktikami, které jej nutila činit vláda. Ta chtěla veškeré nepokoje v oblasti řešit jen silou. Metoděj si uvědomoval, že tímto způsobem bude napětí mezi Řeky a Slovany jen narůstat a tím i zasévat zrno nekonečné nenávisti mezi oběma etniky. Unaven se rozhodl složit funkci a odešel do kláštera Olymp v Malé Asii. V tu chvíli byl snad přesvědčen, že život dokončí v ústraní a modlitbách.

Mladší Konstantin vystudoval stejně jako Metoděj filozofii v hlavním městě Byzantské říše, tedy v Cařihradu. Od mládí inklinoval více k duchovnímu než k materiálnímu světu. Zamiloval si obzvlášť filozofii a teologii. Jeho učitelem byl Fotios, pozoruhodná osobnost své doby, která později výrazně zasáhla nejen do života soluňských bratrů, ale i celkově do církevních dějin.[1]

Ambiciózní Fotios vypozoroval Konstantinovy neobvyklé schopnosti a uvědomil si, že jeho brilantní a neústupnou rétoriku lze nejlépe využít v diplomacii. Je až neuvěřitelné, že mladý Konstantin absolvoval ve dvacátých a třicátých letech svého života spoustu vyslání do nepřátelských území. Tam vedl složitá jednání, často i teologické disputace a to zpravidla s úspěchem!

Při jedné ze svých mnohých cest Konstantin nalezl u břehů Černého moře údajné ostatky svatého Klimenta,[1] které později přinesl na Moravu. Konstantin byl velice horlivý a absolutně pevný ve svých názorech, jeho aktivitu však sráželo nepříliš pevné zdraví.

Roku 862 dorazilo do Cařihradu poselstvo od mo-ravského knížete Rastislava. Ten žádal byzantského monar-chu o učitele a biskupa. Sluší se poznamenat, že moravský vládce měl na mysli zejména biskupa! Rastislav tehdy dosáhl úplné politické samostatnosti a usiloval i o úplnou samostatnost církevní. Pokud by mu vyhověl papež, ke kterému vyslal své diplomaty dříve než do Cařihradu, nikdo z Moravy by do Byzance žádat nešel. Papež ale ignoroval jeho výzvu, aby si nerozhněval východofran-ského panovníka [1] a zejména mohučského arcibiskupa,v jehož jurisdikci Morava ležela.

Michal III. [1] a cařihradský patriarcha Fotios byli mnohem prozíravější. Uvědomili si, že v konfliktu s Bulhar-skem mohou mít na své straně mocného spojence a stejnou roli by pak Morava mohla hrát ve sporech s Římem. Fotios, jako vrchní diplomat byzantské říše, se rozhodl Rastislavově žádosti vyhovět. Potřeboval jen osobnost, která v napůl barbarském prostředí dokáže stabilně prosadit křesťanství a současně zaváže Moravu k partnerství. Snad nikdo se pro daný úkol v danou dobu nehodil lépe než Konstantin. Jako pomocníka si Konstantin vybral staršího bratra Metoděje. Oba vyrostli ve slovanském prostředí, znali mentalitu Slovanů a oba měli s tímto etnikem bohaté zkušenosti. Spojení Konstantinova intelektu a Metodějových organizačních a diplomatických dispozic pak dávaly misii reálnou vidinu úspěchu. Ještě než se vypravili věrozvěstové na cestu, vypracoval Konstantin s vypětím všech sil [1] písmo (tzv. hlaholici), které mělo výstižně vyjadřovat specifika slovanského jazyka a stát se tak písmem slovanských národů. Svěřený úkol zvládl dokonale.Roku 863 nebo 864 [1] dorazili soluňští bratři na Moravu. Byli okázale přivítáni. Aristokracie naší země byla v tu dobu již křesťanská, i na jistém kultivačním stupni. Mezi ní a prostým lidem byl ale propastný rozdíl. Těžko říci jaké pocity měli Konstantin a Metoděj z našeho tehdejšího prostředí. Překvapilo je množství kamenných kostelů, když byli připravováni takřka na pohanský svět? Snad. Na druhou stranu zřejmě postrádali přísnější řád a křesťanské mravy museli zdůrazňovat i urozeným. Morava při příchodu Konstantina a Metoděje sice nebyla pohanská,[1] ale křesťanství se však dotýkalo převážně velmožů. Nevzdělané masy obyvatelstva zůstávaly věrni pohanským bohům, protože nebyla vůle ani možnost, jak jim vyložit křesťanství. Kněží, kteří zde do příchodu slovanských věrozvěstů působili, byli převážně *„latiníci“*[1] a byli neznalí prostředí i jazyka.

Plnili spíše úřednickou a politickou funkci bez vyššího zájmu. Konstantin a Metoděj tento přístup změnili způsobem, že se křesťanství začalo dotýkat i obyčejných lidí. Kázali totiž jako první na Moravě ve srozumitelné řeči a sami žili příkladným životem. Konstantin pilně překládal církevní a bohoslužebné texty. Snaha obou bratrů byla vřele podporována velmoži, ponejvíc samozřejmě samotným Rastislavem.

Záměr morav-ského knížete byl ve vytvoření svébytné moravské církve, která se obejde bez latinských duchovních.

Proto byla i založena *„akademie“* na výuku místních obyvatel, aby se zaručila kontinuita přínosu v oblasti vzdělání a slovanského duchovenstva. Zástupci latinského kléru se tím dostávali stále více do stínu a postupně ztráceli jakoukoli podporu ve vládnoucích kruzích. Tato podpora však pro ně byla existenčně důležitá a proto do Říma k papeži mířily stížnosti na *„kacířské“* nauky, které prý mezi Moravany šíří Konstantin s Metodějem.

Papež Mikuláš I. povolal oba bratry, aby se osobně přišli do Říma hájit. Cařihrad se v tu dobu ocital ve víru palácových převratů a o dění daleko od hranic byzantského impéria se nikdo nestaral. Jinými slovy podporu z východu nemohli soluňští bratři očekávat. Rozhodli se tedy vyhovět papežské žádosti a vydali se do Říma, kde dorazili v zimě roku 867. Nesli s sebou i církevně nepřekonatelnou zbraň: ostatky svatého Klimenta. Kosti, které Konstantin nalezl na Krymu, daly našemu poselstvu nadpozemskou váhu a Římané je přivítali s nebývalými poctami. Papež Mikuláš I. se jejich příchodu nedočkal. Zemřel nedlouho předtím a uvítací ceremonie i celkového přijetí se ujal jeho následovník Hadrián II.

Úspěch této cesty byl obrovský. Papež posvětil Konstantinovi překlady a vysvětil několik slovanských kněží, kteří přišli s oběma bratry z Moravy. Samotný vrchol pak byl ve schválení slovanského jazyka v bohoslužbě, čímž se řeč Slovanů dostala po hebrejštině, řečtině a latině na 4. místo tohoto privilegia.[1]

Zcela vysílený Konstantin však v Římě onemocněl a pochopil, že jeho pozemské dny se chýlí ke konci. Vstoupil do kláštera, přijal řeholní jméno Cyril a s přáním, aby Morava nezůstala bez vůdce stáda, [1] vydechl naposledy. Bylo mu jen 42 let.

Pravděpodobná podoba velkomoravské trojlodní baziliky v Mikulčicích

Tím vůdcem se měl stát Metoděj. Navzdory nezpochybnitelnému diplomatickému úspěchu, nebyla Metodějova pozice snadná. Podstata rozhodnutí papeže byla sice ve schválení slovanských bohoslužebných textů i veškerého učení Konstantina a Metoděje, současně ale nařizovala navrácení latinských kněží. Právě tento bod si latiníci vysvětlili po svém a politické vítězství soluňských bratrů pojali jako vítězství své. Metoděj byl při návratu na Moravu dokonce přepaden a zajat. Iniciátorem tohoto skutku byl právě latinský klérus, který se odmítal dělit o církevní sféru vlivu. Pod taktovkou východofranského krále Ludvíka II. Němce byl pak Metoděj souzen, odsouzen na doživotí a uvězněn. Na Moravě mezitím došlo k převratu. Napětí mezi Rastislavem a jeho synovcem Svatoplukem, jenž se již nějakou dobu podílel na vládě, překročilo únosnou mez. Jeden druhého se snažil odstranit. Úspěšnější byl Svatopluk, který knížete Rastislava zajal a vydal do nepřátelských rukou východofran-ského krále Ludvíka II. Němce.

Roku 874 byl na příkaz papeže Metoděj propuštěn a vrátil se na Moravu. Ani po návratu však neměl na růžích ustláno. Stál sice v čele moravské církve, ale jeho autorita byla latinským klérem zpochybňována. Svatopluk se navíc snažil vojensko-politicky angažovat na západ od Moravy a pro svoji aktivitu potřeboval podporu latiníků. Krom toho Metodějova apelace na Svatopluka, že panovník má být morálním vzorem pro lid, moravského vládce popuzovala.

Je zřejmé, že Svatopluk sympatizoval spíš s Wichingem[1] a Janem z Benátek,[1] kteří se čím dál otevřeněji stavěli proti Metodějovi a zasílali na něj stížnosti papeži do Říma. Roku 880 se nic méně dovršilo Rastislavovo a Svatoplukovo diplomatické úsilí. Papež Jan VIII. potvrdil bulou: *Industriae Tuae (Horlivosti Tvé)* existenci samostatné moravské církve a Metoděje jmenoval prvním arcibiskupem tzv. Panonsko-moravské arcidiecéze. Wiching měl být dle příkazů z Říma ve všem poslušný Metodějovi. Útoky Metodějových soků pak sice neustávaly, ale moravský metropolita si postupně vybudoval síť přátel a žáků, kteří se za něj v kritických chvílích postavili. Slovanské písmo a vzdělanost, tak mohly dostat stabilní základy. Svůj nadmíru složitý a pestrý život Metoděj dovršil v dubnu roku 885. Za svého nástupce určil Gorazda, který se v zemi těšil velké vážnosti a předpokládá se, že byl z mojmírovské tedy vládnoucí dynastie. Politické intriky Wichinga a jiných společně s apatickým Svatoplukem zapříčinily, že na úsilí Konstantina a Metoděje nebylo kontinuálně navázáno. Učení soluňských bratrů bylo zpochybňováno a latinský klér psal falzifikující dopisy *„z Říma“*, označující Metoděje dokonce za heretika. [1] Metodějovi žáci houfně opouštěli Moravu. Tělo prvního moravského metropolity, ze strachu před znesvěcením od jeho nepřátel, pochovali na tajném místě. Moravský stát později ztrácel sféru vlivu a nebyla diplomatická vůle udržet slovanskou bohoslužbu, ani slovanské písemnictví při životě. Západní církev později slovanské církevní texty zavrhla a český přemyslovský stát se této doktríně jednoznačně podřídil.

Metodějovi žáci však dědictví obou bratrů předali dál, hlavně mezi jižní a východní Slovany.[1]Většina slovanských národů se k odkazu soluňských bratrů hlásí a jsou za něj vděčni. Konstantin s Metodějem jsou pevným bodem spojujícím Slovany jak mezi sebou, tak i s Evropou. V christianizaci naší země sice sehráli významnou roli, ale jejich hlavní přínos byl v povznesení slovanské kultury a vzdělanosti. My Moravané pak můžeme být právem hrdi, že prvotní impuls k jejich nesmrtelnému dílu vzešel z naší země.

Pro Moravskou národní obec vypracoval Jaroslav Svozil

V Postřelmově 31. 5. 2012

Jak přežít vedra?

Léto je již v plném proudu i když to tak občas nevypadá. Za posledních pár dní se opět ochladilo, ale meteorologové jsou optimističtí a předpokládají, že opravdové léto ještě přijde a tak by nebylo špatné být připraveni. Snad nikdo z nás nemá rád tropická vedra, je ale pár triků, které nám umožní prožít vedra snesitelněji.

Vedro převážně vzniká díky komínům, automobilům a letadlům, která chrlí „skleníkové“ plyny. A díky tomu stále pokračuje oteplování Země. Politiky to zatím příliš nevzrušuje, a tak občanovi nezbývá nic jiného, než se o sebe (jako obvykle) postarat sám.

Tady je několik námětů jak lépe přežít vedra:
(hlavně v panelovém domě nebo v kanceláři bez klimatizace)

- vypít nejméně 3 litry tekutin denně (dospělí -zapisovat si vypité množství),
- okna na sluneční straně polepit bílým balicím papírem (odráží sluneční paprsky),
- na sluneční straně zatáhnout rolety (svítit úspornými zářivkami),
- rolety občas postříkat vodou z ručního rozprašovače na květiny,
- používat stolní neb stojanový ventilátor. Nohy dát do “lavoru” se studenou vodou,
- naplnit vanu vodou do výšky několika centimetrů (odpařováním se snižuje teplota),
- podobně působí zavěšený mokrý ručník, zvláště pak před spuštěným ventilátorem,
- nosit minimální oděv (s mokrým ručníkem kolem krku),
- občas postříkat tělo vodou pomocí ručního rozprašovače,
- sprchovat se vlažnou vodou několikrát denně, a to téměř bez sušení,
- větrat přes noc nebo brzy ráno (pokud je venkovní teplota nižší než teplota v bytě),
- při teplotách vyšších než 26 °C pobývat ve stínu na balkoně (ve sklepě) neb v přírodě,
- nekonzumovat alkohol a kávu, ale pít dobré nealkoholické pivo, studené čaje,
- omezit vaření a pečení (nezvyšuje se pak teplota v bytě),
- dopřát si polední siestu.

Nemocní by se měli poradit s lékařem a omezit pohyb a pobyt na slunci. Když již musíme ven, tak ve slunečních brýlích, kloboučku a klidně pod deštníkem – jsme pak na tom stejně jako ve stínu.

Ing.Zdeněk Joukl (praktický sociolog, Senior roku 2013 atd.)
červen 2019

ZD TRSTĚNICE

Zemědělské družstvo Trstěnice nabízí možnost výhodného a kvalitního stravování.

Cena obědu v družstevní jídelně, nebo včetně rozvozu v jídlonosiči **65 Kč**. Jídla vaříme z kvalitních surovin, kvalita pokrmů jako z domácí kuchyně.
Pokud budete mít zájem o obědy je třeba se nahlásit den předem nebo nejpozději do 6:30 ráno toho dne ve který chcete pobírat oběd.
Pokud budete chtít jídlo dovážet až k vám domů je třeba mít ešus, ideálně 2 abyste měli vždy jeden na výměnu (to znamená, že vám oběd přivezou v ešusu a zároveň si odvezou druhý prázdný ešus na další den).
Doba rozvozu po Karli je od 11:30 – 12:00. Obědy se rozváží i do okolních obcí a to do Trstěnice a Chmelíka.
Více informací na telefonu 468 000 586.

Ing. Pavel Krejsa, ZD Trstěnice

Mateřská škola Karle, okres Svitavy

Konec školního roku jsme měli opravdu nabitý program. Zakončili jsme plavecký výcvik v Litomyšli. kam děti s nadšením jezdily.

Hned začátkem června jsme jeli na společný výlet s rodiči do ZOO v Praze, který se i přes velké teplo opravdu vydařil. Se staršími dětmi jsme jeli na dopravní hřiště do Svitav, kde si děti vyzkoušely jízdu na kruhovém objezdu, pravidla na křižovatce, kde je semafor, nejvíce je bavila jízda na motokárách, na kterých se děti střídaly. V dalším týdnu jsme všichni jeli do Litomyšle do muzea na výstavu Zdeněk Miler dětem, kde děti plnily zadané úkoly, výstava o krtečkovi sklidila u dětí velký úspěch, poté jsme se vydali na oběd do restaurace v hotelu Zlatá Hvězda, kde jsme si dali výborný oběd, pak jsme přešli na hřiště kde si děti daly zmrzlinu a tím jsme zakončili výlet.

Na závěr školního roku tradičně přespáváme v Babiččině údolí, ale pro velké teplo jsme letos spali v MŠ. Odpoledne jsme strávili u Javůrku v bazénu a ugrilovali jsme si tam i párek, tímto bych jim chtěla moc poděkovat. Hned druhý den jsme se rozloučili s dětmi které odcházejí do školy a to s Jindrou Mlynářem, Vojtou Lorencem a Honzou Myšákem, přejeme jim úspěšný vstup do Základní školy.
Za MŠ bych Vám všem chtěla popřát příjemné léto plné sluníčka a odpočinku.

Petra Krejsová.

Naši školáci